

● 6. TRỪ CÁC SỐ CÓ BA CHỮ SỐ (có nhớ một lần)

A – MỤC TIÊU

Giúp HS :

- Biết cách tính trừ các số có ba chữ số (có nhớ một lần ở hàng chục hoặc hàng trăm).
- Vận dụng vào giải toán có lời văn về phép trừ.

B – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

1. Giới thiệu phép trừ 432 – 215

– GV nêu phép tính $432 - 215 = ?$, cho HS đặt tính đọc rồi hướng dẫn thực hiện : "2 không trừ được 5, ta lấy 12 trừ 5 bằng 7, viết 7 nhớ 1 ; 1 thêm 1 bằng 2 ; 3 trừ 2 bằng 1, viết 1; 4 trừ 2 bằng 2, viết 2". Kết quả : $432 - 215 = 217$.

– Một HS đọc to lại cách tính phép trừ trên (cả lớp theo dõi).

– GV lưu ý : Phép trừ này khác các phép trừ đã học, đó là phép trừ này có nhớ ở hàng chục (GV có thể giải thích ngắn gọn việc lấy 1 chục ở 3 chục để được 12, 12 trừ 5 bằng 7. Bớt 1 chục ở 3 chục của số bị trừ rồi trừ tiếp, hoặc thêm 1 chục vào 1 chục ở số trừ rồi trừ tiếp đều được, SGK làm theo cách sau).

2. Giới thiệu phép trừ 627 – 143

Thực hiện tương tự như trên, lưu ý ở hàng đơn vị : 7 trừ 3 bằng 4 (không nhớ) nhưng ở hàng chục : 2 không trừ được cho 4, lấy 12 trừ 4 bằng 8 (có nhớ 1 ở hàng trăm).

3. Thực hành

Bài 1 : Yêu cầu HS thực hiện như "Lí thuyết", tính đúng rồi ghi kết quả vào chỗ chấm. GV cho HS đổi chéo vở để chữa bài (lưu ý phép trừ có nhớ một lần ở hàng chục).

Chẳng hạn :

$$\begin{array}{r} 541 \\ - 127 \\ \hline 414 \end{array}$$

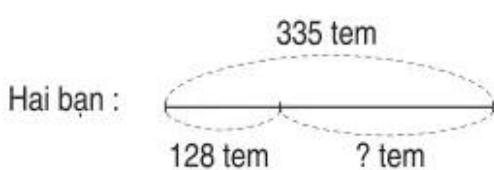
$$\begin{array}{r} 783 \\ - 356 \\ \hline 427 \end{array}$$

Bài 2 : Yêu cầu HS làm như bài 1 (lưu ý phép trừ có nhớ một lần ở hàng trăm),
chẳng hạn :

$$\begin{array}{r} 746 \\ - 251 \\ \hline 495 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 555 \\ - 160 \\ \hline 395 \end{array}$$

Bài 3 : HS tự làm (củng cố ý nghĩa phép trừ). Nếu HS có khó khăn, GV có thể minh họa "giải thích" như hình vẽ trước khi giải (nhưng không phải vẽ hình đó vào phần bài làm).

Bài giải
Bạn Hoa sưu tầm được số tem là :

$$335 - 128 = 207 \text{ (tem)}$$

Đáp số : 207 con tem.

Bài 4 : Cho HS nêu bài toán rồi HS tự làm và ghi bài giải. Chẳng hạn : "Có một đoạn dây dài 243cm, người ta cắt đi 27cm. Hỏi đoạn dây còn lại dài bao nhiêu xăng-ti-mét ?".

Bài giải
Đoạn dây còn lại dài là :
 $243 - 27 = 216 \text{ (cm)}$
Đáp số : 216cm.

(GV có thể vẽ hình minh họa như bài 3 để giải thích cách làm nếu HS có khó khăn)

